

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядженням Президії НАН України

від 04.09. 2024 року № 481

Віцепрезидент

Національної академії наук України

академік НАН України

[Handwritten signature]
Сергій ПИРОЖКОВ

СТАТУТ

Інституту археології

Національної академії наук України

(нова редакція)

Ідентифікаційний код 05417163

Київ – 2024

I. Загальні положення

1.1. Інститут археології Національної академії наук України (далі – Інститут) – державна бюджетна неприбуткова наукова установа, що заснована на державній власності, перебуває у віданні Національної академії наук України (далі – НАН України) і входить до складу Відділення історії, філософії та права НАН України.

1.2. Інститут засновано відповідно до постанови Президії Всеукраїнської академії наук від 13.02.1934 (протокол № 6), він є правонаступником «Археологічної комісії», створеної у 1919 р.

1.3. Інститут є державною науковою установою у сфері дослідження археологічної спадщини, функції та повноваження якої визначено ст. 12 Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

1.4. Інститут діє відповідно до Конституції України, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про охорону археологічної спадщини», інших актів законодавства, Статуту Національної академії наук України, Основних принципів організації та діяльності наукової установи Національної академії наук України (далі – Основні принципи), інших нормативних актів НАН України та цього Статуту.

1.5. Інститут є юридичною особою, має самостійний баланс, круглу печатку зі своїм найменуванням, інші необхідні печатки та штампи, рахунки у національній та іноземній валюті, відкриті відповідно до законодавства України, логотип, веде діловодство та бухгалтерський облік згідно із законодавством України.

1.6. Інститут має право укладати угоди, набувати майнових та немайнових прав, нести відповідальність, бути позивачем і відповідачем у суді відповідно до законодавства.

1.7. Статут Інституту та зміни до нього розробляє дирекція Інституту і після обговорення у колективі наукових працівників розглядає вчена рада Інституту.

Статут Інституту та зміни до нього затверджує Президія НАН України.

1.8. Інститут створений та діє з метою систематичного проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, спрямованих на одержання та практичне використання нових знань у галузі археології, давньої історії та антропології України, підготовки висококваліфікованих наукових кадрів, охорони та використання археологічної спадщини України, що слугує задоволенню духовних та культурних потреб суспільства.

Для Інституту наукова та науково-технічна діяльність є основною.

1.9. Інститут підлягає обов'язковій державній атестації в порядку, визначеному законодавством, та оцінюванню ефективності діяльності за методикою, затвердженою Президією НАН України.

1.10. Інститут щороку звітує про свою наукову і науково-організаційну діяльність перед Відділенням історії, філософії та права НАН України або в разі потреби перед Президією НАН України.

1.11. З метою незалежного оцінювання результатів наукової (науково-організаційної) діяльності Інституту за рішенням Президії НАН України при ньому може створюватись наглядова рада.

1.12. Повне найменування Інституту українською мовою: Інститут археології Національної академії наук України.

1.13. Скорочене найменування Інституту українською мовою: ІА НАН України.

1.14. Повне найменування Інституту англійською мовою: Institute of Archaeology of the National Academy of Sciences of Ukraine.

1.15. Скорочене найменування Інституту англійською мовою: Institute of Archaeology NAS of Ukraine.

1.16. Місцезнаходження Інституту: проспект Володимира Івасюка, 12, м. Київ, 04210, Україна.

2. Основні завдання Інституту

2.1. Інститут як державна наукова установа у сфері дослідження археологічної спадщини згідно зі ст. 12 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» виконує такі функції:

2.2. Організує і здійснює наукові та науково-рятувальні дослідження археологічних об'єктів.

2.2.1. Утворює археологічні експедиції і загони для досліджень об'єктів археологічної спадщини.

2.2.2. Розробляє, затверджує та впроваджує наукові методики дослідження археологічної спадщини.

2.2.3. Координує наукові дослідження у галузі археології, що здійснюються на території України науковими установами та організаціями незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

2.2.4. Здійснює наукову археологічну експертизу програм та проєктів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, меліоративних, шляхових, земляних робіт.

2.2.5. Веде науковий архів звітів про наукові та науково-рятувальні археологічні дослідження та звітів про виконання науково-дослідних робіт.

2.2.6. За дорученням органів управління і посадових осіб НАН України відповідно до їхньої компетенції або з власної ініціативи розробляє прогнози, інформаційно-аналітичні матеріали, пропозиції, рекомендації з певних питань розвитку держави та суспільства, здійснює наукову та науково-технічну

експертизу відповідно до договорів, укладених з фізичними та юридичними особами в установленому законодавством порядку.

2.2.7. Формує кваліфікаційну раду з питань видачі кваліфікаційних документів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2020 р. № 809 «Про затвердження Порядку формування та діяльності кваліфікаційної ради з питань видачі кваліфікаційних документів».

2.2.8. Здійснює міжнародне співробітництво у сфері дослідження та охорони археологічної спадщини.

2.2.9. Передає археологічні та біоархеологічні колекції після проведення польових археологічних досліджень на зберігання до установ, зазначених у кваліфікаційних документах на право проведення археологічних досліджень.

2.2.10. Здійснює на базі Археологічного музею експозиційну та виставкову діяльність з використанням музейних предметів та колекцій у наукових, культурних, освітніх та просвітницьких цілях.

2.2.11. Здійснює інші передбачені законодавством функції.

2.3. Основними науковими напрямками діяльності Інституту є:

- давнє населення Євразії (кам'яна доба, доба палеометалів, доба раннього заліза);
- населення Європи в епоху Середньовіччя та раннього модерного часу;
- населення античних держав Північного Причорномор'я;
- походження слов'ян, давні слов'яни та їх сусіди;
- поява і розвиток державності на території України, формування українського етносу;
- населення Київської Русі та її столиці – Києва;
- історична антропология, біоархеология та археогенетика;
- теорія та методика проведення польових археологічних досліджень;
- зберігання та дослідження пам'яток матеріальної та духовної культури давнього населення України в археологічних колекціях Інституту археології НАН України.

2.4. Основними завданнями Інституту є:

2.4.1. Проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок з актуальних напрямів археології, давньої історії та антропологии.

2.4.2. Здійснення науково-рятувальних досліджень археологічних об'єктів, яким заповдіяно або може бути заповдіяно шкоду в результаті реалізації проєктів з господарського освоєння територій або під впливом інших чинників, зокрема, від наслідків війн і катастроф.

2.4.3. Забезпечення високої якості фундаментальних та прикладних наукових досліджень і розробок, узагальнення наукових результатів, одержаних в Інституті та інших наукових організаціях України, інших держав.

2.4.4. Надання науково-консультаційних та інших послуг відповідно до чинного законодавства.

2.4.5. Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації через магістратуру, аспірантуру, докторантуру.

2.4.6. Збереження і розвиток наукової інфраструктури, кадрового потенціалу Інституту; створення умов для реалізації творчих можливостей наукового колективу Інституту, здійснення соціального захисту його працівників.

2.4.7. Розвиток міжнародного наукового, пам'яткоохоронного та виставкового співробітництва.

2.4.8. Взаємодія з фаховим середовищем, засобами масової інформації та широким колом громадськості задля виконання статутних завдань, популяризації наукових знань, отриманих у результаті здійснення фундаментальних наукових досліджень.

2.5. Інститут відповідно до основних завдань:

2.5.1. Розробляє за участю наукового колективу основні наукові напрями діяльності і подає їх на затвердження Президії НАН України. При визначенні наукової тематики враховуються рішення Загальних зборів, Президії НАН України, Відділення історії, філософії та права НАН України.

2.5.2. Організує та проводить науково-дослідні, науково-рятувальні, експериментальні, пошукові роботи відповідно до затверджених основних наукових напрямів діяльності та поточних (щорічних) планів наукових досліджень. Здійснює міждисциплінарні дослідження самостійно або із залученням до співпраці установ, що працюють у інших галузях науки та техніки.

2.5.3. Розробляє інформаційно-аналітичні матеріали, пропозиції, рекомендації з питань охорони, зберігання, дослідження та використання археологічної спадщини, удосконалення законодавства у відповідній сфері.

2.5.4. Бере участь у конкурсах наукових проектів і конкурсах на отримання грантів, зокрема у міжнародних, за результатами конкурсів забезпечує виконання відповідних робіт і заходів.

2.5.5. Організовує та проводить з'їзди, конференції, симпозіуми, круглі столи, семінари, наукові школи, інші, у тому числі міжнародні, заходи, виставки у музейних установах України та світу.

2.5.6. Здійснює видавничу діяльність наукового, освітнього та просвітницького характеру, є засновником фахових періодичних видань, може

виступати в установленому порядку засновником наукових видавництв, друкованих та електронних засобів масової інформації, фахових журналів та наукових і науково-популярних видань.

2.5.7. Має власний офіційний вебсайт, забезпечує розміщення на ньому інформації про основні наукові напрями, структуру та результати діяльності Інституту, здійснює регулярне оновлення зазначеної інформації, а також сприяє висвітленню в засобах масової інформації та соціальних мережах вагомих досягнень і важливих подій в житті Інституту й інших наукових матеріалів, що становлять суспільний інтерес. Здійснює культурно-просвітницьку та популяризаторську діяльність.

2.5.8. Проводить конкурси на заміщення вакантних посад наукових працівників, атестує наукових працівників Інституту.

2.5.9. Утворює в порядку, встановленому законодавством України, спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій за спеціальностями відповідно до основних наукових напрямів діяльності Інституту.

2.5.10. Може засновувати в порядку, встановленому законодавством, заклади вищої освіти для підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями, в тому числі магістра та доктора філософії.

2.5.11. Проводить освітню діяльність у сфері вищої освіти та надає освітні послуги з підготовки фахівців за різними кваліфікаційними рівнями відповідно до Закону України «Про вищу освіту», зокрема через магістратуру, аспірантуру та докторантуру, вживає заходів щодо підвищення кваліфікації наукових працівників, сприяє залученню талановитої молоді до наукової діяльності.

2.5.12. Може здійснювати в установленому порядку навчання за програмами післядипломної освіти з метою перепідготовки наукових працівників та спеціалістів, а також утворювати спільно з університетами, іншими закладами вищої освіти спеціалізовані кафедри для підготовки фахівців за кваліфікаційним рівнем бакалавра, магістра та доктора філософії.

2.5.13. Розробляє структуру і штатний розпис у межах наявних коштів і затверджує його в установленому в НАН України порядку.

2.5.14. Укладає угоди і договори про наукове співробітництво з організаціями і юридичними особами, в тому числі іноземними, бере участь у виконанні міжнародних наукових програм і проектів у порядку, встановленому законодавством.

2.5.15. Бере участь у діяльності наукових товариств, асоціацій, спілок, в тому числі міжнародних, на правах їхнього члена, веде інші форми спільної діяльності відповідно до законодавства України.

2.5.16. За погодженням з НАН України може входити до об'єднань юридичних осіб з метою виконання своїх статутних завдань зі збереженням статусу юридичної особи та фінансової самостійності.

2.5.17. Може виступати засновником та співзасновником господарських товариств й брати участь у формуванні статутного капіталу таких господарських товариств виключно шляхом внесення до нього майнових прав інтелектуальної власності на об'єкти, виключні майнові права на які зберігаються за Інститутом.

2.5.18. Веде будівництво та капітальний ремонт своїх основних фондів, об'єктів наукового, житлового та іншого соціального призначення.

2.5.19. Надає платні послуги за переліком, визначеним законодавством для бюджетних наукових установ, та відповідно до цього Статуту.

2.5.20. Здійснює обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

2.5.21. Формує та зберігає Науковий архів відповідно до законодавства та основних наукових напрямів діяльності Інституту.

2.5.22. Формує та зберігає наукові колекції рухомих предметів археологічної спадщини у складі Археологічного музею. Зібрання Археологічного музею Інституту належить до державної частини Музейного фонду України.

2.5.23. Здійснює науковий облік, науково-технічні аналізи відповідних колекцій та предметів, їх консервацію та реставрацію; забезпечує умови зберігання колекцій та експонування археологічних предметів.

2.5.24. Здійснює експертизу апробування виробів з дорогоцінних металів у Центральному казенному підприємстві пробірного контролю Міністерства фінансів України.

2.5.25. Інститут має право на укладення договорів тимчасового експонування археологічних колекцій та предметів, у тому числі з дорогоцінних металів, у музейних установах України і світу. Має право зберігати та експонувати матеріали, передані до Інституту на тимчасове зберігання юридичними особами в установленому порядку і згідно із законодавством України.

2.6. Розробляє та пропагує принципи професійної етики й академічної доброчесності у відповідних галузях науки.

2.7. Інститут має право на укладення договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на його балансі, а також договорів продажу майна в порядку, встановленому в НАН України.

3. Структура Інституту

3.1. Структуру Інституту та зміни до неї розробляє дирекція за участю колективу, розглядає Вчена рада та затверджує Відділення історії, філософії та права НАН України.

3.1.1. Основною структурною одиницею Інституту є науковий відділ, основним завданням якого є провадження наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності; у штаті наукового відділу посади наукових працівників становлять не менше 50 відсотків.

3.1.2. Структурним підрозділом Інституту є відділ Археологічний музей, діяльність якого здійснюється відповідно до законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про охорону археологічної спадщини», «Про музеї та музейну справу».

3.1.3. У структурі Інституту є об'єкти, які становлять національне надбання. Колекцію Інституту археології НАН України «Скарби давньої історії України» внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання, постановою Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2001 р. №1709.

3.1.4. У структурі Інституту діють Науковий архів та Наукова бібліотека, які належать до Національного архівного фонду України, відповідно до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи».

3.1.5. У структурі Інституту можуть також існувати центри, археологічні експедиції, лабораторії, секції, сектори, групи, філії тощо.

3.1.6. Для вирішення окремих завдань можуть утворюватися тимчасові наукові колективи, управлінські та науково-допоміжні підрозділи і служби.

3.2. Інститут може створювати філії і наукові відділення на правах відокремленого підрозділу, дослідні виробництва, підрозділи соціального призначення, а також інші відокремлені підрозділи без прав юридичної особи, що діють відповідно до положень, затверджених наказом директора після погодження з Вченою радою Інституту.

3.3. Для безпосереднього впровадження та/або практичного використання на підприємствах і в установах наукового результату (результатів) при Інституті можуть діяти підприємства та організації з правом юридичної особи, що створюються за рішенням Президії НАН України і діють на підставі статуту, який затверджується та реєструється у встановленому в НАН України порядку.

3.3.1. Інститут здійснює науково-методичне керівництво діяльністю:

Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України;

Науково-дослідного центру «Рятівна археологічна служба» Інституту археології НАН України;

Державного підприємства Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України.

3.4. З метою надання доступу до унікального обладнання для проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок вітчизняними та іноземними вченими за рішенням Президії НАН України можуть утворюватися центри колективного користування науковим обладнанням у формі структурного підрозділу Інституту.

3.5. З метою підтримки та розвитку фундаментальних досліджень на світовому рівні, нових перспективних міждисциплінарних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок, координації спільної діяльності та ефективного використання фінансових, матеріально-технічних та кадрових ресурсів за визначеним науковим напрямом групи фахівців Інституту можуть входити до державної ключової лабораторії як об'єднання наукових груп наукових установ та університетів, інших закладів вищої освіти, на підставі договору про спільну наукову діяльність у порядку, визначеному законом.

4. Управління Інститутом

4.1. Управління Інститутом здійснюється на основі та в порядку, встановленому Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статутом Національної академії наук України, Основними принципами та цим Статутом.

4.2. Інститут очолює директор, який обирається, призначається та звільняється з посади й діє відповідно до законодавства та цього Статуту.

4.3. Директор Інституту обирається шляхом таємного голосування на зборах колективу наукових працівників Інституту на строк п'ять років з правом бути переобраним і призначається на посаду Президією НАН України.

Одна і та сама особа не може бути директором Інституту понад два строки.

4.4. Кандидат на посаду директора Інституту має вільно володіти державною мовою, мати науковий ступінь доктора наук або кандидата наук (доктора філософії) і стаж роботи на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше 10 років. Президія НАН України або Відділення історії, філософії та права НАН України можуть встановити додаткові кваліфікаційні та інші вимоги до кандидата на посаду директора Інституту, що впливають зі специфіки його діяльності.

Не може бути обрана, призначена на посаду директора (у тому числі виконувачем обов'язків директора) Інституту особа, яка:

4.4.1. За рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена.

4.4.2. Має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку.

4.4.3. Згідно з вироким суду позбавлена права обіймати відповідні посади.

4.4.4. За рішенням суду визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення – протягом року від дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

4.4.5. Піддавалася адміністративному стягненню за правопорушення, пов'язане з корупцією протягом року від дня набрання відповідним рішенням суду законної сили.

4.5. Конкурс на заміщення посади директора Інституту оголошується Президією НАН України не пізніше, ніж за два місяці до закінчення строку контракту особи, яка обіймає цю посаду. У разі дострокового припинення повноважень директора Інституту Президія НАН України оголошує конкурс протягом тижня від дня утворення вакансії, призначивши виконувача обов'язків директора Інституту на строк не більше шести місяців.

4.6. Вчена рада та колективи наукових відділів і наукових структурних одиниць Інституту, серед інших визначених Статутом НАН України органів і осіб, мають право висунення кандидатів на заміщення посади директора Інституту. Пропозиції щодо претендентів на посаду директора Інституту приймаються Президією НАН України або Відділенням історії, філософії та права НАН України протягом двох місяців від дня оголошення конкурсу на посаду директора Інституту. Кандидатури претендентів, які відповідають встановленим вимогам, вносяться на розгляд зборів колективу наукових працівників Інституту протягом 20 календарних днів від дня закінчення строку подання документів на заміщення вакантної посади.

4.6.1. Претенденти на посаду директора Інституту розглядаються на зборах колективу наукових працівників Інституту.

4.6.2. Кожен член колективу наукових працівників на зборах може голосувати лише за одну кандидатуру або не підтримувати жодної з кандидатур.

4.6.3. Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо у зборах колективу наукових працівників взяли участь не менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників Інституту.

4.6.4. Рішення зборів колективу наукових працівників Інституту про обрання директора Інституту розглядається Загальними зборами Відділення історії, філософії та права НАН України, які рекомендують Президії НАН України:

– призначити на посаду директора Інституту кандидатуру, яка набрала не менше двох третин голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників Інституту;

– призначити на посаду директора Інституту кандидатуру, яка набрала більше 50 відсотків, але менше двох третин голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників Інституту, або за наявності вмотивованих заперечень оголосити новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків директора Інституту на строк не більше шести місяців.

4.7. Якщо жоден із претендентів на посаду директора Інституту не набрав у першому турі більше 50 відсотків голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників Інституту, проводиться другий тур голосування.

До участі у другому турі допускаються два кандидати, які в першому турі набрали найбільшу кількість голосів.

4.7.1. Вибори у другому турі вважаються такими, що відбулися, якщо у зборах колективу наукових працівників взяли участь не менше двох третин фактичної кількості штатних наукових працівників Інституту.

4.7.2. Рішення зборів колективу наукових працівників Інституту про обрання у другому турі директора Інституту розглядаються загальними зборами Відділення історії, філософії та права НАН України, які рекомендують Президії НАН України:

– призначити на посаду керівника наукової установи НАН України кандидатуру, яка у другому турі набрала не менше двох третин голосів наукових працівників, що взяли участь у зборах колективу наукових працівників цієї наукової установи;

– призначити на посаду директора Інституту кандидатуру, яка у другому турі набрала більше 50 відсотків, але менше двох третин голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників Інституту, або за наявності вмотивованих заперечень оголошити новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків директора Інституту на строк не більше шести місяців.

4.7.3. Директор Інституту призначається на посаду Президією НАН України за рекомендацією загальних зборів Відділення історії, філософії та права НАН України. За наявності вмотивованих заперечень Президією НАН України оголошується новий конкурс та призначається виконувач обов'язків керівника наукової установи НАН України на строк не більше шести місяців.

Якщо у першому турі виборів брав участь один кандидат і він не набрав більше 50 відсотків голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників Інституту, або якщо у другому турі виборів жоден з кандидатів не набрав більше 50 відсотків голосів наукових працівників, які взяли участь у зборах колективу наукових працівників Інституту, або якщо у зборах колективу наукових працівників взяли участь менше двох третин фактичної чисельності штатних наукових працівників Інституту, вибори вважаються такими, що не відбулися, і Президія НАН України оголошує новий конкурс, призначивши виконувача обов'язків керівника Інституту на строк не більше шести місяців.

4.8. Контракт з обраним директором Інституту укладається Національною академією наук України в установленому порядку протягом одного місяця від дня обрання на строк п'ять років.

Оплата праці директору Інституту визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України як директору науково-дослідного інституту.

4.9. Директор Інституту може бути звільнений з посади Президією НАН України з підстав, визначених законодавством про працю, через порушення цього Статуту та колективного договору, а також через порушення умов контракту. Директор Інституту також може бути звільнений з посади у зв'язку з прийняттям рішення про його відкликання зборами колективу наукових працівників Інституту. Підстави для відкликання директора Інституту визначаються законодавством про працю.

Подання про відкликання директора Інституту може бути внесено на розгляд зборів колективу наукових працівників Інституту не менше, ніж половиною статутного складу Вченої ради Інституту.

4.10. Директор Інституту в межах наданих йому повноважень організовує діяльність Інституту.

4.11. Директор Інституту відповідає перед НАН України за виконання обов'язків, передбачених законодавством, цим Статутом, а також контрактом.

4.12. Директор Інституту має право:

4.12.1. Розпоряджатися майном та коштами у межах та у спосіб, що передбачені контрактом, цим Статутом та законодавством.

4.12.2. Представляти Інститут в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах, організаціях, підприємствах незалежно від форми власності без окремого на те доручення.

4.12.3. Відкривати від імені Інституту рахунки в банках та в органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів у порядку, встановленому законодавством.

4.12.4. Укладати від імені Інституту договори відповідно до законодавства.

4.12.5. Приймати на роботу та звільняти з роботи працівників Інституту, визначати їхні посадові обов'язки, застосовувати до них заходи заохочення та стягнення.

4.12.6. Преміювати працівників відповідно до положення Інституту про преміювання та здійснювати інші види стимулювання праці працівників Інституту.

4.12.7. Перевіряти якість роботи працівників Інституту, спрямовану на методичне, організаційне забезпечення та координацію наукової діяльності.

4.12.8. Призначати відповідну частину складу Вченої ради Інституту.

4.12.9. Делегувати відповідно до цього Статуту частину своїх повноважень своїм заступникам та керівникам структурних підрозділів Інституту.

4.12.10. Видавати у межах своїх повноважень накази, розпорядження та довіреності.

4.12.11. Вирішувати питання фінансово-господарської діяльності Інституту.

4.13. Директор Інституту зобов'язаний забезпечувати:

4.13.1. Провадження Інститутом діяльності відповідно до статутних завдань.

4.13.2. Високоєфективну наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність Інституту, в тому числі впровадження результатів наукових досліджень, міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво.

4.13.3. Умови для підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації в магістратурі, аспірантурі та докторантурі.

4.13.4. Підготовку та перепідготовку, підвищення кваліфікації працівників Інституту.

4.13.5. Виконання державного замовлення та інших договірних зобов'язань Інститутом.

4.13.6. Дотримання Інститутом ліцензійних умов та умов акредитації освітньо-наукової програми.

4.13.7. Одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів.

4.13.8. Захист прав інтелектуальної власності на результати наукової та науково-технічної діяльності, отримані за рахунок коштів державного бюджету.

4.13.9. Застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки кадрів вищої кваліфікації.

4.13.10. Стабільне фінансово-економічне становище Інституту та ефективне використання майна, закріпленого за Інститутом, дотримання вимог законодавства під час надання в користування іншим особам зазначеного майна.

4.13.11. Подання НАН України в установленому порядку звітності про використання майна, закріпленого за Інститутом, зокрема майна, наданого у користування іншим особам.

4.13.12. Дотримання умов цього Статуту та колективного договору.

4.13.13. Захист інформації відповідно до законодавства.

4.13.14. Дотримання Інститутом вимог законодавства, забезпечення виконання в установлені строки вимог контролюючих органів у сфері господарської діяльності, а також вимог НАН України.

4.13.15. Вжиття заходів для вдосконалення управління Інститутом, зміцнення фінансово-господарської, трудової дисципліни.

4.13.16. Створення належних умов праці відповідно до вимог законодавства, дотримання прав працівників відповідно до законодавства про працю.

4.13.17. Своєчасність проведення розрахунків з юридичними та фізичними особами.

4.13.18. Цільове та ефективне використання коштів державного бюджету.

4.13.19. Своєчасне та у повному обсязі виконання Інститутом зобов'язань перед державним бюджетом та державними соціальними фондами.

4.13.20. Виконання кошторису доходів і видатків Інституту, недопущення виникнення заборгованості із заробітної плати, за спожиті послуги з енергопостачання та комунальні послуги.

4.13.21. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової, бюджетної і статистичної звітності згідно з чинним законодавством.

4.13.22. Вжиття у межах своїх повноважень заходів до запобігання проявам корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень у Інституті.

4.13.23. Інформування широкої громадськості про діяльність Інституту.

4.14. Директор Інституту вирішує інші питання, що згідно із законодавством, цим Статутом і контрактом належать до його компетенції. Директор Інституту щороку звітує перед колективом наукових працівників Інституту про свою діяльність.

4.15. Директор Інституту має заступників, між якими розподіляє частину своїх обов'язків та визначає сфери їхньої компетенції.

4.16. Заступник директора Інституту з наукової роботи призначається директором Інституту за погодженням з Вченою радою Інституту та Відділенням історії, філософії та права НАН України і затверджується Президією НАН України на строк повноважень директора Інституту.

4.17. Заступник директора Інституту із загальних питань призначається директором Інституту за погодженням з Відділенням історії, філософії та права НАН України та затверджується Бюро Президії НАН України на строк повноважень директора Інституту.

4.18. Вчений секретар Інституту призначається директором Інституту з числа осіб, які мають науковий ступінь і досвід наукової та науково-організаційної роботи, за погодженням з Вченою радою Інституту та Відділенням історії філософії та права НАН України й затверджується на посаді Президією НАН України на строк повноважень директора Інституту.

4.19. Вчена рада Інституту є колегіальним органом управління науковою і науково-технічною діяльністю Інституту в частині виключних повноважень, визначених пунктом 4.20 цього Статуту, та виконує консультативно-дорадчі функції щодо інших питань наукової і науково-технічної діяльності. Вчена рада Інституту діє на підставі цього Статуту та положення про Вчену раду.

4.19.1. Кількісний склад членів Вченої ради Інституту складає не менше 21 особи.

4.19.2. Не менш як три чверті складу Вченої ради обираються на строк повноважень директора Інституту таємним голосуванням зборів наукових працівників Інституту, а решта призначається наказом директора Інституту.

4.19.3. Директор Інституту, його заступник з наукової роботи і вчений секретар Інституту є членами Вченої ради Інституту за посадою.

4.19.4. Голова, його заступники та секретар Вченої ради Інституту обираються таємним голосуванням з числа її членів.

4.19.5. До складу Вченої ради Інституту входять всі члени Національної академії наук України (академіки та члени-кореспонденти Національної академії наук України), які працюють в Інституті.

До вченої ради можуть бути обрані (або запрошені та призначені наказом керівника наукової установи НАН України) провідні вчені та спеціалісти, які не працюють у даній науковій установі.

4.19.6. До складу Вченої ради Інституту також входять голова ради молодих вчених Інституту та керівник первинної профспілкової організації Інституту.

4.20. До виключних повноважень Вченої ради Інституту належать питання щодо:

4.20.1. Визначення стратегії розвитку Інституту та перспективних напрямів наукової діяльності.

4.20.2. Проведення наукового оцінювання тематики та результатів науково-дослідних робіт.

4.20.3. Удосконалення та розвиток структури Інституту.

4.20.4. Затвердження тем дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти або наукового ступеня доктора наук і призначення наукових керівників чи консультантів.

4.20.5. Затвердження результатів атестації наукових працівників, аспірантів, докторантів, здобувачів.

4.20.6. Затвердження результатів конкурсу на вакантні посади наукових працівників.

4.20.7. Висунення видатних наукових праць для присудження премій, медалей та інших видів відзнак, у тому числі міжнародних.

4.20.8. Присвоєння працівникам Інституту вчених звань професора та старшого дослідника і подання відповідних рішень на затвердження до атестаційної колегії центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, порушення клопотань про присвоєння почесних звань.

4.20.9. Затвердження річних звітів про діяльність Інституту та розгляд кошторисів Інституту.

4.20.10. Ухвалення рішення про розміщення власних надходжень у територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або в банківських установах державного сектору в порядку, встановленому законодавством.

4.20.11. Затвердження поточних (щорічних) планів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок.

4.20.12. Погодження переліку професій і посад Інституту, до яких може застосовуватися гнучкий режим робочого часу та дистанційний режим праці.

4.21. Вчена рада Інституту обговорює основні наукові напрями діяльності Інституту і рекомендує їх до розгляду Відділенню історії, філософії та права НАН України та затвердження Президією НАН України.

4.22. Вчена рада Інституту має право приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше половини її облікового складу, за винятком випадків розгляду кадрових питань, висунення робіт на здобуття премій і медалей та інших питань, де обов'язкова присутність двох третин складу вченої ради.

Рішення Вченої ради Інституту вважаються прийнятими, якщо за них голосувало понад 50% присутніх членів вченої ради. Рішення приймаються відкритим або таємним (за рішенням Вченої ради) голосуванням.

4.23. Усі повноваження та рішення Вченої ради Інституту є чинними для наукової та науково-організаційної діяльності Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України.

4.24. З метою додаткового сприяння діяльності Інституту, залучення до оцінювання результатів його роботи широкого кола вчених за пропозицією Вченої ради Інституту та (або) рішенням Президії НАН України при Інституті може створюватися Наглядова рада, у тому числі із залученням іноземних вчених, яка діє згідно з положенням, затвердженим Президією НАН України відповідно до законодавства.

4.25. Для сприяння здійсненню та розвитку наукових досліджень молодих вчених, забезпечення захисту їхніх прав та інтересів у Інституті створюється рада молодих вчених, яка є колегіальним виборним дорадчим органом, що об'єднує молодих вчених Інституту та діє відповідно до положення про цю раду, яке затверджує директор Інституту після погодження з Вченою радою Інституту.

Рада молодих вчених Інституту здійснює свою діяльність з метою забезпечення активної участі молодих вчених Інституту у проведенні наукових досліджень, а також представництва, захисту і реалізації їхніх прав та інтересів.

Інститут сприяє її діяльності та може фінансувати заходи і проєкти, що ініціюються радою молодих вчених.

4.26. Керівники відокремлених наукових підрозділів без прав юридичної особи (відділень, філій, центрів) Інституту, керівники (завідувачі) основних наукових підрозділів (відділів) обираються на конкурсних засадах шляхом таємного голосування і призначаються на посаду директором Інституту за погодженням з Президією НАН України на строк не більше 5 років з правом переобрання ще на один строк.

4.27. Заступники керівників відокремлених або основних наукових підрозділів (відділів), керівники (завідувачі) лабораторій, секторів у складі відділів, головні та провідні наукові співробітники обираються на конкурсних засадах і призначаються на посаду директором Інституту за погодженням з бюро Відділення історії, філософії та права НАН України, а головні наукові співробітники – за погодженням з Президією НАН України.

Старші наукові співробітники, наукові співробітники, молодші наукові співробітники, головні інженери наукового підрозділу тощо обираються на конкурсних засадах і призначаються на посаду директором Інституту.

4.28. Трудові договори з науковими працівниками, зазначеними у пункті 4.27, можуть укладатися як на невизначений строк, так і на строк, визначений угодою сторін. У разі укладання договору на визначений строк, він становить не більше п'яти років, що зазначається в умовах конкурсу.

4.28.1. Наукові працівники, з якими укладено трудовий договір, підлягають періодичній атестації в порядку, встановленому законодавством.

4.28.2. Посади наукових працівників, з якими укладено трудовий договір на визначений строк, після його закінчення вважаються вакантними і для їх заміщення може бути проведено новий конкурс в установленому порядку.

4.28.3. Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти Національної академії наук України призначаються на посади наукових працівників директором Інституту без конкурсу та затверджуються на посаді в порядку, встановленому в НАН України.

4.29. Усі громадяни, які беруть участь у діяльності Інституту на основі трудового договору, утворюють трудовий колектив Інституту.

4.29.1. Основною організаційною формою здійснення трудовим колективом своїх повноважень є загальні збори (конференція) трудового колективу. Конференція проводиться, якщо скликання зборів ускладнене з причин багатозмінності роботи, територіальної відокремленості структурних підрозділів тощо.

4.29.2. Загальні збори трудового колективу вважаються правочинними, якщо в них бере участь більше половини загальної кількості членів колективу, а конференція – не менше двох третин її делегатів.

Рішення загальних зборів (конференції) трудового колективу приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів членів колективу, присутніх на зборах (конференції).

4.30. Виробничі, трудові і соціальні відносини трудового колективу з тупом регулюються колективним договором, який укладається керівником з спілковою організацією Інституту відповідно до Закону України «Про стивні договори і угоди».

4.31. До повноважень трудового колективу Інституту належить:

4.31.1. Делегування наукових працівників для участі у сесіях загальних в НАН України з правом ухвального голосу (крім питань, пов'язаних з рами дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів та іноземних членів України).

4.31.2. Обговорення та схвалення колективного договору.

4.31.3. Розгляд питань соціального розвитку, зокрема поліпшення умов , життя та здоров'я працівників Інституту, соціальні гарантії працівників.

4.31.4. Затвердження правил внутрішнього трудового розпорядку.

4.31.5. Застосування громадських стягнень.

4.31.6. Порухення питань про притягнення порушників трудової ппліни в установленому законом порядку до відповідальності.

4.32. Питання, які входять до компетенції трудового колективу Інституту, уються трудовим колективом за участю директора Інституту, якщо інше не бачено законодавством.

4.33. Всі наукові працівники, які перебувають у трудових відносинах з тупом, утворюють колектив наукових працівників Інституту.

4.34. Збори колективу наукових працівників Інституту вважаються оважними, якщо на них присутні не менше двох третин фактичної ьності штатних наукових працівників Інституту.

Рішення зборів колективу наукових працівників Інституту приймається а третинами голосів наукових працівників, присутніх на зборах колективу ових працівників цієї наукової установи.

4.35. Збори колективу наукових працівників Інституту приймають ння:

4.35.1. Про обрання директора Інституту.

4.35.2. Про відкликання директора Інституту.

4.35.3. Про обрання відповідної частини Вченої ради Інституту.

4.35.4. Про делегування представників (кандидатів наук, докторів офії, докторів наук) наукового колективу Інституту для участі у сесії ьних зборів Відділення історії, філософії та права НАН України з правом ьного голосу при обранні академіка-секретаря Відділення історії, філософії ва НАН України.

4.36. Інститут може мати почесного директора та радників при дирекції.

Почесним директором Інституту Президією НАН України може бути назначений провідний вчений після досягнення 65-річного віку та звільнення з посади директора Інституту, який тривалий час очолював Інститут, зробив значний внесок у науку, організацію наукових досліджень та розвиток Інституту і за керівництва якого Інститут посів провідне місце у відповідній галузі науки та досяг значних успіхів у реалізації результатів досліджень і підготовці наукових кадрів.

Радниками при дирекції Інституту на підставі рішення Президії НАН України директором Інституту можуть бути призначені дійсні члени, члени-кореспонденти НАН України за їх бажанням після досягнення 65-річного віку.

5. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності Інституту

5.1. Фінансове забезпечення діяльності Інституту здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, що складається із загального та спеціального (власні надходження) фондів державного бюджету та його складового нового комплексу.

5.2. Фінансування основної діяльності Інституту, в тому числі базове, здійснюється у межах видатків, передбачених у кошторисах на зазначені цілі.

Фінансування робіт за окремими науковими і науково-технічними програмами та проектами НАН України, виконавцями яких є Інститут, а також надання йому грантів на виконання окремих проєктів, створення лабораторій і центрів, у тому числі молодіжних, здійснюється на конкурсній основі відповідно до встановленого Президією НАН України порядку.

5.3. Власні надходження Інституту отримуються додатково до коштів спеціального фонду державного бюджету і відповідно до законодавства направляються до його спеціального фонду.

Власні надходження складаються із коштів, отриманих в установленому порядку як плата за надання послуг Інститутом згідно з його основною діяльністю, від додаткової (господарської) діяльності, від плати за надання майна в оренду, від реалізації в установленому порядку майна.

До складу власних надходжень Інституту належать також гранти, дарунки, добровільні внески та кошти, що він отримує від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ на виконання цільових програм та проєктів.

Власні надходження Інституту спрямовуються на виконання статутних завдань та використовуються згідно із законодавством.

5.4. Інститут самостійно розпоряджається доходами та іншими надходженнями, одержаними від надання дозволених законодавством платних послуг. Такі кошти не можуть бути вилучені в дохід держави.

5.5. Інститут як неприбуткова організація використовує доходи виключно для фінансування видатків на своє утримання, реалізацію мети, завдань та напрямів діяльності, визначених цим Статутом.

Інституту забороняється розподіляти отримані доходи або їх частину серед працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

5.6. Інститут за рішенням Вченої ради в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, може зараховувати власні надходження, отримані від плати за послуги, що надаються згідно з основною діяльністю, благодійну допомогу, гранти (включаючи кошти, що надходять від вітчизняних та іноземних замовників для реалізації наукових, науково-технічних та інноваційних проєктів), на спеціальні реєстраційні рахунки, відкриті в територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або на поточні рахунки, відкриті в установах банків державного сектору в порядку, встановленому законодавством.

Зазначені доходи включаються до кошторису Інституту і можуть використовуватися на оплату витрат, пов'язаних із здійсненням та популяризацією наукової діяльності, оплати праці, придбання майна і його обслуговування, капітальне будівництво та ремонт приміщень тощо у межах статутної діяльності Інституту та чинного законодавства.

5.7. Складовими матеріально-технічної бази Інституту є будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, транспортні засоби, службове житло та інші матеріальні цінності, нематеріальні активи.

Майно, що становить матеріально-технічну базу Інституту, закріплюється за ним на праві оперативного управління.

5.8. Інститут має право використовувати належне йому майно для участі у цивільних і господарських відносинах, у тому числі для ведення фінансово-господарської діяльності, будівництва об'єктів наукового та соціального призначення відповідно до своїх статутних завдань та в межах цивільної правоздатності.

5.9. Археологічні, антропологічні, археозоологічні та інші колекції, що зберігаються в Інституті, підлягають обліку та збереженню згідно з чинним законодавством.

5.10. На нерухоме майно Інституту та майно, зазначене у п. 5.9. не може бути звернено стягнення за претензіями кредиторів.

5.11. Відчуження нерухомого майна НАН України, закріпленого за Інститутом, здійснюється лише з дозволу Президії НАН України в порядку, визначеному законодавством.

5.12. Продаж основних засобів Інституту здійснюється лише на конкурентних засадах.

5.13. Безоплатна передача майна, яке знаходиться на балансі Інституту, на баланс іншої наукової установи НАН України здійснюється без оподаткування, якщо підставою для такої передачі є рішення Президії НАН України.

5.14. Земельні ділянки передаються Інституту у постійне користування у порядку, передбаченому Земельним кодексом України, і не можуть бути вилученими (припинено право постійного користування земельною ділянкою) за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування без згоди Президії НАН України.

Землекористування здійснюється Інститутом відповідно до земельного законодавства.

Передача в оренду Інститутом закріплених за ним на основі права оперативного управління об'єктів власності, а також земельних ділянок здійснюється без права їх викупу відповідно до законодавства України за рішенням Президії НАН України та в порядку, встановленому в НАН України.

6. Припинення діяльності Інституту

6.1. Припинення діяльності Інституту здійснюється шляхом його реорганізації або ліквідації за рішенням Президії НАН України за поданням бюро Відділення історії, філософії та права НАН України або одного із віце-президентів НАН України згідно з розподілом обов'язків, а у випадках, передбачених законом, за рішенням суду.

6.2. Ліквідація Інституту здійснюється комісією, призначеною рішенням Президії НАН України, а в разі припинення її діяльності за рішенням суду комісією, утвореною відповідно до рішення суду.

6.3. Від моменту призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження з управління Інститутом. Ліквідаційна комісія складає ліквідаційний баланс Інституту, подає його на затвердження до НАН України. Порядок і строки проведення ліквідації, а також строк для заяви претензій кредиторами визначаються законом.

6.4. Працівникам Інституту, які звільняються у зв'язку з його реорганізацією чи ліквідацією, гарантується додержання їхніх прав та інтересів відповідно до законодавства про працю.

6.5. У разі припинення діяльності Інституту його активи передаються за рішенням Президії НАН України одній або кільком неприбутковим науковим установам НАН України або зараховуються до доходу бюджету.

6.6. Інститут вважається таким, що припинив свою діяльність, від дня внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення його діяльності.

Київ, Україна, четвертого вересня дві тисячі двадцять четвертого року.

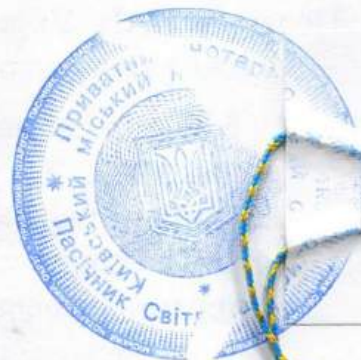
Я, **Пасічник С.Г.**, приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, засвідчую справжність підпису Віцепрезидента Національної академії наук України **Пирожкова Сергія Івановича**, який зроблено у моїй присутності.

Особу представника встановлено, його дієздатність та повноваження перевірено.

У зв'язку з виробничою необхідністю нотаріальна дія вчинена за місцезнаходженням Національної академії наук України за адресою: місто Київ, вулиця Володимирська, будинок 54.

Зареєстровано в реєстрі за № 616

Приватний нотаріус

Всього прошито, пронумеровано
і скріплено печаткою
21 (двадцять один) аркуш

Приватний нотаріус